

Kā tas notika

*Kur zemi lai krāšņāku rastu,
Kam skaistākās dziesmas lai dzied,
Kā zemi pie dzintara krasta,
Kā zemi, kur ābeles zied.
Tā zeme ir dzimtene mana,
Te izaugt un dzīvot man ļauts.
Ik puķe tās vārdu man zvana,
Šo zemi par Latviju sauc.*

(Anna Sakse)

Latvijas Republika tika proklamēta 1918. gada 18. novembrī pl. 16 Otrajā pilsētas teātrī, tagadējā Nacionālajā teātrī. Svinīgo sēdi atklāja Tautas padomes priekšsēža Jāņa Čakstes vietnieks Gustavs Zemgals. Tika pasludināta neatkarīga Latvijas valsts.

Ideja par Latvijas valsti parādījās 20. gadsimta sākumā, taču – kā par autonomiju Krievijas sastāvā. Vēl 1917. gada sākumā, ticot Krievijas demokrātiskas attīstības iespējai, populārs bija sauklis: "Brīva Latvija brīvā Krievijā!". Taču pieauga bažas, ka kara gaitā Latvijas teritorija varētu tikt sadalīta starp Krieviju un Vāciju.

Tāpēc latviešu politiskajā elitē arvien aktuālāka kļuva ideja par nacionālu un pilnīgi neatkarīgu Latvijas valsti. Šo pārliecību stiprināja cerība par sabiedroto uzvaru karā un ticība Antantes valstu atbalstītajai tautu pašnoteikšanās idejai.

Latvijas valsts proklamēšana 1918. gada 18. novembrī bija iespējama, pateicoties labvēlīgai starptautiskajai situācijai Pirmā pasaules kara beigās.

Tālāk lasiet 3. lpp.

KS jaunums – erudīcijas konkurss „LNS – 100!”

Par godu Latvijas Nedzirdīgo savienības simtgadei, ko svinēsim nākamā gada pavasārī, LNS Informācijas nodaļa organizē erudīcijas konkursu par LNS vēsturi.

Šajā, novembra numerā publicējam LNS valdes apstiprināto konkursa nolikumu. Tas ir ļoti vienkāršs, lūdzam izlasīt. Konkursa jautājumi tiks publicēti "Kopsolī", sākot ar decembra numuru.

Mēs npublicēsim tādus jautājumus, uz kuriem atbildes jāmeklē, piemēram, LNS muzejā, grāmatās, TV vai citos informācijas avotos. Nē, atbildes uz visiem jautājumiem varēsiet atrast "Kopsolī", sākot ar 2004. gadu. Tiem, kuri centīgi lasījuši "Kopsolī", būs lielākas izredzes konkursā iegūt balvas.

Kā jau simtgadē pieklājas, konkursa uzvarētājs balvā saņems 100 eiro, otrās vietas ieguvējs 70 eiro, bet trešās vietas ieguvējs – 50 eiro. **Nolikumu varat lasīt 10. lpp.**

Godiniet LNS simtgadi, piedalieties, uzvariet un saņemiet balvu! ▲

Rītausmai – 50!

Rītausmā 2. novembrī ar plašu pasākumu un daudz puķēm atzīmēja Rītausmas 50 gadu jubileju. Pasākumu organizēja Rīgas biedrība, bet svinīgo vakaru vadīja Lilita Logina un Sergejs Soklakovs. Piedalījās ap 150 svinētāju, kas pasākumu vēroja, sēžot pie klātiem galdīņiem.

Pēc deju uzveduma "Nedzirdīgie arī raud" noskatīšanās LNS viceprezidente un bijusī Rītausmas direktore Brigita Lazda prezentēja kultūras centra vēsturi. Vārds tika dots arī klātesošajai Rītausmas bijušajai direktora vietniecei Lilītai Lainei un bijušajai darbiniecei Regīnai Rizikai. Viņas pastāstīja, kā Rītausmā dzīve ritēja agrāk, padomju laikos.

Katrai Rītausmas kultūras jomai bija sagatavota atsevišķa prezentācija: melo-deklamācijai, tautas dejai, estrādes dejai

un teātrim.

Savukārt Līga Pauniņa prezentēja **LNS muzeja** 45 gadus ilgo vēsturi – arī muzejam šogad jubileja.

Maza, bet tomēr sava 5 gadu jubileja arī **dienas centram "Rītausma" (DC)**. Par to lasiet atsevišķā rakstā.

Vakara turpinājumā sekoja LNS viceprezidentes Brigitas Lazdas un LNS Rīgas biedrības priekšsēdētāja Ivara Kalniņa uzru-

Tālāk lasiet 6. lpp.

LNS vadības kalendārs

LNS PREZIDENTE
SANDRA GERENOVSKA

9. oktobrī

Pedalijās projekta „Intervence: stereotipi un vardarbība pret sievieti” diskusijā.

Kopā ar viceprezidenti Brigitu Lazdu pedalijās Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas un Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas kopsēdē, kurā skatīja Likumprojektu **Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā** (341/Lp13) pirms 1. lasījuma. Sēdi vadīja Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētājs A. Skride.

12. oktobrī

Pedalās LNS Jauniešu centra pārvēlēšanu konferencē.

15. oktobrī

Kopā ar eksprezidentu Edgaru Vorslovu pedalijās Kandavas ielas 27 (Rīgā) robežas apsekošanā. Problēma: savulaik Kandavas ielas zeme zem k/c “Rītausma tika nopirkta kā domājamā daļa, līdz ar to blakus esošā autostāvvietā skaitījās LNS kā **kopīpašums**. Par to Rīgas pašvaldība LNS piestādīja rēķinu par nekustamā īpašuma nodokli. Tāpēc steidzami ir uzsākta zemes sadalīšanas procedūra.

16. oktobrī

Kopā ar viceprezidenti Inesi Immuri tikās ar LTV pārstāvjiem, pārrunāja turpmāko sadarbību. Tika ierosināts reizi ceturksnī tulkot zīmju valodā kādu mākslas filmu. LNS lūdza TV iesniegt LTV mājaslapas sadaļas “Nedzirdīgiem” **statistiku**, lai varētu redzēt, ko mūsu cilvēki skatās, ko neskatās.

17. oktobrī

Kopā ar viceprezidenti Inesi Immuri LNS galvenajā mītnē tikās ar **Valmieras Gaujas krasta vidusskolas vadību**, skolotāju un skolas dzirdes centra pārstāvjiem. Sniegta informācija par LNS darbību, par SPC pakalpojumiem, par turpmāko sadarbību, iedoti bukleti par SPC pakalpojumiem un vienojās par nākamo tikšanos Gaujas krasta vidusskolā ar nedzirdīgo bērnu vecākiem.

22. oktobrī

Iepirkumu komisijas sapulce.

26. oktobrī

Pedalijās Valmieras Gaujas krasta vidusskolas **vājdzirdīgo bērnu vecāku sapulcē**. Sniegta informācija par LNS darbību, par surdotehniskajiem palīgīdzekļiem,

par savu pieredzi saskarsmē ar dzirdīgiem cilvēkiem utt.

1. novembrī

Kopā ar viceprezidentēm Inesi Immuri un Brigitu Lazdu ieradās dienas centrā Rītausma ar dāvanām sveikt **dienas centru 5 gadu jubilejā**.

6. novembrī

Kopā ar viceprezidenti Inesi Immuri un projektu nodaļas vadītāju Aiju Sannikovu Saeimā tikās ar Saeimas ģenerālsēdētāri Leldi Rāfeldi un Sociālo un darba lietu komisijas vecāko konsultanti Anželiku Bruži. Tikšanās notika jautājumā par LNS iesniegtajiem priekšlikumiem par **informācijas pieejamību** personām ar dzirdes traucējumiem.

7. novembrī

Aizpildīja EUD atsūtīto aptauju jautājumā par Direktīvu 2016/2102 par publiskā sektora iestāžu tīmekļa vietņu un mobilo lietojumu pieejamību (**tīmekļa pieejamības direktīva**) Latvijā. Direktīvas mērķis ir padarīt publiskā sektora tīmekļa vietnes un mobilās lietotnes pieejamākas personām ar invaliditāti.

11. - 18. novembrī

LNS prezidente atradīsies **atvaļinājumā**.

LNS viceprezidente INESE IMMURE

16. oktobrī

Organizēta **LNS zīmju valodas tulku atestācijas 3. komisijas sēde**. Zīmju valodas tulkošanas prasmes pārbaude tika veikta četriem SIA “LNS Rehabilitācijas centrs” tulkkiem.

Novembrī

Priekšlikumu sagatavošana **Latvijas nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027. gadam** pirmajai redakcijai iesniegšanai Pārresoru koordinācijas centram.

Komunikācija ar Sarmīti Plūmi, LTV Dokumentālo raidījumu redakcijas redaktori par **LTV valsts svētku raidījumu programmu** un **2020. gada piedāvājumu** nedzirdīgiem un vājdzirdīgiem skatītājiem. ▲

Varēs atstāt mantojumā pensiju 2. līmeņa uzkrājumu

Svarīga ziņa topošajiem pensionāriem – jau 2020. gada 1. janvārī stāsies spēkā grozījumi Valsts fondēto pensiju likumā. Katrs pensiju 2.līmeņa dalībnieks varēs izvēlēties, kam atstāt uzkrājumu gadījumā, ja viņš līdz pensijai nenodzīvos.

Līdz šim, ja cilvēks nomirst, nesasniedzot pensijas vecumu, viņa uzkrātais 2.līmeņa kapitāls tiek ieskaitīts valsts sociālās apdrošināšanas budžetā. Bet no jaunā gada cilvēks varēs iet uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) jebkuru filiāli un aizpildīt iesniegumu “Par uzkrātā valsts fondētās pensijas kapitāla izmantošanu nāves gadījumā pirms vecuma pensijas piešķiršanas”.

Būs 3 izvēles iespējas, kam atstāt savu 2.līmeņa uzkrājumu.

1) Ieskaitīt valsts sociālajā budžetā. Ja mirušajam nebūs ģimenes locekļu, kam ir tiesības uz apgādnieka zaudējuma pensiju, tad uzkrāto kapitālu izmantos pensiju izmaksai esošajiem pensionāriem.

2) Pievienot cita cilvēka pensijas 2. līmeņa kapitālam. Dienā, kad tiks reģistrēts miršanas fakts, uzkrāto 2. līmeņa kapitālu pievienos norādītā cilvēka pensijas kapitālam. Bet izmaksāt mirušā uzkrāto kapitālu varēs tikai tādām cilvēkam, kurš pats ir pensiju 2. līmeņa dalībnieks. Ja norādītais cilvēks nav 2. līmeņa dalībnieks, tad mirušā uzkrāto 2. līmeņa kapitālu mantos likumīgie mantinieki.

3) Nodot mantojumā mantiniekiem. Mantinieks varēs izvēlēties – uzkrāto pensijas kapitāla daļu saņemt kā pārskaitījumu bankas kontā vai pievienot savam pensiju 2. līmeņa kapitālam.

Uzmanību! Ja cilvēks nebūs izvēlēties, kam atstāt savu 2.līmeņa uzkrājumu un ja viņš nomirs pirms pensijas vecuma sasniegšanas, tad viņa uzkrājumu ieskaitīs valsts budžetā. Nevar novēlēt savu pensijas 2.līmeņa uzkrājumu testamentā. Iesniegums, kam atstāt uzkrājumu, jāraksta un jāiesniedz VSAA obligāti!

Varbūt daudzi nemaz nezina, vai viņi ir pensiju 2.līmeņa dalībnieki. To var pārbaudīt www.latvija.lv vai jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras filiālē. Var noskaidrot arī, cik liels 2. līmeņa kapitāls jau uzkrāts. ▲

Zigmārs Ungurs

Sākumu lasiet 1. lpp. "Kā tas notika"

1917. gada rudenī tika izveidotas divas galvenās latviešu nacionālās politiskās organizācijas – Demokrātiskais bloks un Latviešu Pagaidu nacionālā padome (LPNP).

Latviešu nacionālo spēku vidū nebija vienprātības par Latvijas valsts dibināšanas tiesiskajiem un politiskajiem aspektiem. Asas domstarpības bija jautājumā par institūciju, kura būtu tiesīga pārstāvēt latviešu tautu un tās gribu.

Vēsturiskā vienošanās

Par laimi, latviešu politiskās partijas spēja vienoties un 1918. gada 17. novembrī kopīgi izveidoja Latvijas Tautas padomi (LTP), pasludinot, ka tai pieder vara Latvijā. Par tautas padomes priekšsēdi ievēlēja Jāni Čaksti, bet par Latvijas Pagaidu valdības vadītāju – Kārlī Ulmani.

Nākamajā dienā uz Latvijas Republikas proklamēšanas svinīgo aktu bija aicināti 1200 viesu. Teātra telpas jau labu laiku pirms lielā notikuma bija pārpildītas.

Svinīgā sēde sākās pl. 16.30. Uz skatuves kāpa 38 politisko partiju pārstāvji. Svinīgo sēdi atklāja vēlākais Latvijas Valsts prezidents Gustavs Zemgals. Viņš deva vārdu LTP sekretāram Erastam Bitem, kurš nolasīja 17. novembra sēdes protokolu un pieņēmtos lēmumus.

Pēc protokola nolasīšanas G. Zemgals paziņoja, ka suverēnā valsts vara Latvijā ir nonākusi Tautas padomes rokās. Pēc tam K. Ulmanis Pagaidu valdības vārdā pasludināja neatkarīgas un demokrātiskas Latvijas nodibināšanu. Klātesošie šos vārdus pagodināja ar himnu "Dievs, svētī Latviju!", kuru ar operas kori fonā nodziedāja trīs reizes.

Pēc tam K. Ulmanis paziņoja, ka valdības neatliekams uzdevums būs "Latvijas valsts izbūve un nostiprināšana uz ārieni un iekšieni". Latvijā visi pilsoņi būs vienlīdzīgi un ir aicināti piedalīties valsts dzīvē neatkarīgi no viņu etniskās piederības. Latvija "būs demokrātiska taisnības valsts, kurā nedrīkst būt vietas ne apspiešanai, ne netaisnībai".

Pirmais Pagaidu valdības uzdevums bija panākt, lai jauno valsti atzīst Vācija, kura tobrīd bija okupējusi gandrīz visu Latvijas teritoriju, un pārņemt valsts pārvaldes funkcijas savās rokās. 25. novembrī Vācijas pārstāvis Baltijā Augusts Vinnigs Latvijas valdībai darīja zināmu, ka vācu valdība pagaidām

atzīst Latvijas Tautas padomi par patstāvīgu varu, kamēr miera konference izšķirsies par Latvijas nākotni saskaņā ar tautu pašnoteikšanās tiesībām.

Mūsdienu tradīcijas

Mūsdienās 18. novembris Latvijā ir svētku diena – nestrādā valsts iestādes un lielākā daļa privāto uzņēmumu, notiek dažādi pasākumi, parādes, uzrunas, salūti visas dienas garumā daudzos novados un galvaspilsētā Rīgā.

Neatņemama svētku sastāvdaļa – militārā parāde. Un nu jau par tradicionālu kļuvis lāpu gājiens. Tradīcija aizsākās 2003. gada 18. novembrī kā tolaik vēl jauniešu apvienības "Visu Latvijai!" veltījums Latvijas valstij tās dibināšanas gadadienā.

Katru gadu šis gājiens pulcē aizvien vairāk dalībnieku. 2005. gadā lāpu gājienā piedalījās vairāki tūkstoši. Kopš 2013. gada jau pārsniedza 10 tūkstošus un pamazām kļuva par emocionāli savilņojošāko un vērienīgāko 18. novembra svētku tradīciju. 2016. gada 18. novembrī gājienā devās jau aptuveni 17 000 dalībnieku.

Neatņemama svētku noslēguma tradīcija ir arī svētku salūts.

Interesanti fakti:

18. novembris – arī ielu nosaukumos

Latvijā 18. novembra iela atrodas piecās teritorijās: **Daugavpilī, Ludzā, Rēzeknē, Laucesas pagasta Mirnijā un Naujenes pagasta Vecstropos.**

Daugavpilī 18. novembra iela bija jau pirms 1944. gada, kad to pārdēvēja par Sarkanarmijas ielu. Vēsturisko nosaukumu – 18. novembra iela – tā atguva 1991. gada 14. novembrī.

Ludzā iela, kas šobrīd ir 18. novembra iela, līdz 1992. gadam saucās par Zaiceva ielu.

Laucesas pagasta Mirnijā 1993. gada oktobrī par 18. novembra ielu pārdēvēta Oktobra iela.

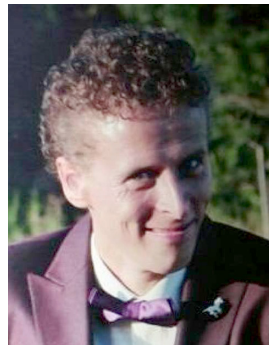
Savukārt 18. novembra laukums ir tikai **Krāslavā**. Līdz 1990. gada novembrim tā nosaukums bijis Smorugova iela.

Jānis Jaunsudrabiņš rakstīja: "Latvija. Nekad un nekur savā mūžā tu vairs nedzirdēsi skaistāka vārda par šo vārdu, tāpēc nemīties to daudzīnāt, nebeidz slavēt valsti, kas šo vārdu nes". ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: Juris Grundulis

Nevarēju saprast, kāpēc cilvēki raud

Novembra – patriotu mēneša numurā publicējam Alda Ādamsona pārdomu/izjūtu rakstu, atskatoties uz vienu no nozīmīgākajiem pasākumiem Baltijas valstu ceļā uz neatkarības atgūšanu – Baltijas ceļu (red.).

Sagaidot mūsu valsts 101. dzimšanas dienu, pirmām kārtām man prātā nāk 1989. gada 23. augusts, kad aptuveni divi miljoni cilvēku, sadevušies rokās, 600 km garumā veidoja *Baltijas ceļu*. Tas savienoja visas trīs Baltijas valstu galvaspilsētas, apliecinot to lielo vēlmi pēc savas patiesas neatkarības.

Man tajā laikā bija astoņi gadi. Ļoti skaidri atceros, ka 23. augusta rīts uzausa ļoti saulains un skaists. Mamma no rīta mani pamodināja un vaicāja, vai es vēlos braukt līdz uz Bausku. Atbildēju, protams, ka to vēlos.

Kopā ar mammu gājām uz darbu. Pēc tam braucām uz pulcēšanās vietu ar autobusu *Latvija* – 13 cilvēki. Visi bija priecīgi, smaidīgi un mazliet uztraukušies. Uz ceļa bija ļoti daudz mašīnu, kas brauca uz savām norādītajām vietām. Daudzām automašīnām bija patriotiski uzraksti – "Atmoda", "Par brīvību", "Par brīvu Latviju" un tamlīdzīgi.

Atbraukuši uz Bausku, ieņēmām vietas mums ierādītajā kvadrātā. Sastājamies vienā rindā un sadevāmies rokās. Atceros, visapkārt bija jauka, draudzīga sabiedrība, dziesmas un smieklī, plīvoja sarkanbaltsarkanie karogi, daudziem bija līdz lielā skaļumā uzgriezti radio, daudz žurnālistu.

Pamazām mani pārņēma tāda svētku sajūta, ka notiks kaut kas liels un grandiozs. Gaisā lidoja helikopteri ar karogiem. Bet daudzu cilvēku acīs redzēju asaras.

Kāpēc gan cilvēki raud?

Vēl gan īsti nevarēju saprast, kāpēc cilvēki raud, jo man bija tik jautri. Tikai tagad saprotu tos cilvēkus, kuru acīs mirdzēja asaras, jo viņi taču kavējās savās atmiņās par visu pārdzīvoto padomju režīmā un viņos dzima jaunas cerības atgūt zaudēto.

Mamma man pastāstīja, ka mēs, Baltijas valstis, šeit esam, lai prasītu neatkarības atjaunošanu, brīvu Igauniju, Latviju un Lietuvu. Daudz ko no tā visa toreiz nesapratu, jo man bija pavisam citas domas saistībā ar apkārt notiekošo. Vēlāk braucām uz kādu kultūras namu, kur mums deva siltu zupu. Vēl tagad atceros, ka bija ļoti garšīga.

Pie kultūras nama aizdedzinātā ugunsкура bija ļoti daudz cilvēku, kuri dziedāja dažādas skaistas dziesmas, visapkārt valdīja kopības sajūta. Domāju, ka visi, arī es, jutāmies kā viena liela ģimene, kurā bija visas emocijas vienuviet – smaidi un asaras, skumjas un atmiņu gaišums pāri visam, ko nācies pārdzīvot.

Vēlāk apsēdos mammai klēpī un aizmiglu, bet pamodos tikai otrā rītā savā gultā. Vēlākajos gados pamazām un pa īstam sapratu, ka es taču esmu piedzīvojis kaut ko lielu un patiesi neaizmirstamu. ▲

Aldis Ādamsons

LNS Goda biedrei Veronikai Cvetkovai – 90!

Šogad mums ir īsts jubileju gads. Gan daždām LNS struktūrām (biedrībām, SIA un tās filiālēm, LNS muzejam, dienas centram “Rītausma” u.c.) šogad tikušas svinētas jubilejas, gan arī daudziem LNS Goda biedriem.

Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedres Veronikas Cvetkovas dzīves gājums ir bijis ļoti skarbs. Agrā bērnībā viņa ļoti bieži tikusi nepatiesi apvainota un labāk izvēlējas paciest apvainojumus, nekā tiem pretoties. Protams, ka tā nebija pareizā izvēle, bet padomijas laikos vienkārši izvēles nebija.

Veronika piedzima vēl pirmās Latvijas brīvvalsts laikā 1929. gada 12. novembrī Krāslavas rajonā. Mācījās Laizānu Kurlmēmo skolā. LNS biedre no 1949. gada. Pēc tam sāka strādāt. Sākumā Rīgas MRU un 16. Tehniskajā profesionālajā šūšanas vidusskolā.

Viņas nopelni tika novērtēti, un 1994. gadā Veronikai Cvetkovai piešķīra LNS Goda biedra nosaukumu.

Veronikas lielākais devums nedzirdīgo kopienai ir ap 200 nedzirdīgo cilvēku apmācība par šuvējiem. Viņa veselus 20 gadus strādāja 16. profesionālā tehniskajā vidusskolā par šūšanas skolotāju. Tajā laikā 16. PTS bija vienīgā skola valstī, kur speciāli tika organizēta nedzirdīgo apmācība. Saviem skolēniem V. Cvetkova bija ne tikai skolotāja, bet arī padomdevēja dažādos dzīves jautājumos.

Veroniku atceras arī Rīgas RB Latgales grupas biedri. Viņa 20 gadus bija šīs vislielākās grupas LNS priekšsēdētāja. Tas nav maz! Tur ir tik daudz problēmu, attiecību, risinājumu, darba... Kurš gan to vairs var izstāstīt? Veronika desmit gadus darbojās arī Rītausmas pensionāru padomē.

Latvijas Nedzirdīgo savienības valde sirsnīgi sveic seniores LNS Goda biedres Veroniku Cvetkovu un Guļiko Kandelaki viņu cienījamajās dzīves jubilejās! Lai jums veselība, dzīvesprieks un daudz draugu, kuri neaizmirst!

Lai vai kā gājis ar visām citām lietām, bet Veronikas sirdslieta vienmēr bijis un palicis teātris. To viņa spēlējusi jau no pamatskolas laikiem. Īpaši viņai patika lugas ar humoristisku ievirzi.

Viesos pie jubilāres

Sveikt lielajā jubilejā LNS Goda biedri Veroniku Cvetkovu 12. novembrī devās LNS delegācija: LNS viceprezidente Inese Immure, Kopsolī korespondents Zigmārs Ungurs un Rīgas RB priekšsēdētājs Ivars Kalniņš.

Viņus ļoti viesmīlīgi uzņēma pati jubilāre ar mazdēlu Ritvaru, un balts, gudrs

kaķis. Veronika pastāstīja, kā pašlaik dzīvo. Piemēram, vakar, kad uzzinājusi, ka brauks apsveicēji no LNS, visu dienu bijusi uztraukusies, vispirms atgūlās gultā, bet atnāca kaķis, nomierināja. Tad viņa sākusī rosīties, gatavojusi cienastu, uzkopusi māju. Jā, viņa cenšas darīt visus mājas darbus, kurus var. Viņa vienkārši nespēj sēdēt un neko nedarīt, viņa rosās, lai cik tas būtu apgrūtināši sliktās redzes dēļ. Vairākus darbiņus viņa nevar darīt, piemēram, vārtīt zupu, jo nedzird un arī neredz, vai vārās.

Uz Rītausmu viņu agrāk veda ar auto, taču viņai no pasākumu apmeklēšanas maz ieguvuma, jo arvien sliktāk var saredzēt, kas

notiek. Tāpēc beidzamajā laikā vairs Rītausmas pasākumus neapmeklē.

Veronika stāsta – kopš vīrs aizgāja mūžībā 2016. gadā, aiz skumjām sākusī pagalmā barot baložus. Nu jau trīs gadus. To viņa izjūt kā pienākumu, katru dienu kāpj lejā no ceturtā stāva, lai pabarotu baložus.

Veronikai ir kupla ģimene: trīs bērni, seši mazbērni un četri mazmazbērni. Viņa rāda viesiem albumu, kurā akurāti sakārtotas skaistas ģimenes bildes. Vasarās nesēž dzīvoklī, bet braukā apkārt un apciemo bērnus, mazbērnus un mazmazbērnus.

Mazdēls Ritvars, kas bieži pie viņas iegriežas, ir ļoti iekļūstīgs, iemācījies zīmju valodu, izturas ļoti gādīgi pret savu vecmāmiņu. Par ģimenes kaķi ir īpašs stāsts. Viņš ir sapratis, ka Veronika nedzird un, piemēram, kad zvana pie durvīm, vai arī sauc vakariņās, tad kaķis atnāk pie Veronikas uz viņas istabu, apķer ar ķepām kāju un aicina sev līdzī.

Veronika būtu priecīga, ja biedri viņu biežāk apciemotu mājās. Veronika sliktās redzes dēļ nevar lasīt avīzes un žurnālus, kā arī nespēj izsekot līdzī LTV ziņām ar tulku, tomēr viņa ir ļoti labi informēta par visu, kas notiek gan Nedzirdīgo savienībā, gan Latvijā un pasaulē. Par to viņa ir ļoti pateicīga LNS biedrēm Marinai Arjomovai un Annai Moisejai, kuras regulāri apciemo viņu, apsēžas viņai pavisam tuvu un zīmju valodā lēnām izstāsta, kas rakstīts “Kopsolī”, citās avīzēs un par ko ziņo LTV. ▲

Zigmārs Ungurs

LNS Goda biedrei Guļiko Kandelaki – 80!

Guļiko Kandelaki Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedra nosaukums tika piešķirts 2017. gadā, LNS kongresā. Šogad 25. novembrī viņa svinēs lielu un godājamu savas dzīves jubileju. Jau astoņdesmit!

G. Kandelaki LNS iestājās 1961. gadā, kad atbrauca dzīvot uz Latviju. Viņa ir dzimusi Gruzijas pilsētā Kutaisi. Kopš 1978. gada darbojas Rīgas RB Jūrmalas grupā. No 2009. gada līdz 2015. gadam viņa bija Jūrmalas grupas priekšsēdētāja.

Gandrīz visu mūžu viņa bez atlīdzības kā brīvprātīgā palīdzējusi savējiem – jūrmalniekiem, īpaši pensionāriem, organizējusi viņiem dažādus pasākumus. Apciemojusi tos bied-

rus, kuriem ir grūtības pārvietoties. G. Kandelaki liels nopelns ir tas, ka iesaistījusi LNS daudzus jaunus biedrus.

Guļiko Kandelaki uzskata, ka visnozīmīgākais viņas darbā vienmēr bijis palīdzēt saviem cilvēkiem un padarīt Jūrmalas grupu par draudzīgu un saliedētu komandu.

Savā darbā kā Jūrmalas grupas priekšsēdētāja viņa saņēmusi lielu atbalstu no Marutas Pīternieces, Māras Lasmanes, Diānas Jostas un Kristīnes Rumpes.

Pašlaik Guļiko vasarās darbojas savā dārziņā, pastaigājas gar jūru. Piedalās arī lielākos pasākumos Rītausmā, piemēram, “Rītausmai – 50”.

Novēlēsim LNS Goda biedrei Guļiko Kandelaki dzīvesprieku, labu veselību un turpināt aktīvi piedalīties mūsu nedzirdīgo kopienas dzīvē! ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: Juris Grundulis

Visu mūžu – Rīgas MRU

Kopsolī jau publicēti apraksti par vairāku bijušo Rīgas MRU darbinieku dzīvi no viņu pašu stāstījumiem. Viņi visi savu darbu mūžu nostrādājuši Rīgas MRU.

Šajā laikā Rīgas MRU vairākas reizes mainīja atrašanās vietu, bet cilvēki palika un strādāja, nemeklējot izdevīgāku darbavietu, tādēļ viņus var uzskatīt par Rīgas MRU patriotiem.

Daļa no viņiem jau ir pastāstījuši par sevi, bet šoreiz vārds Harijam Rencim. Viņš pabeidza Rīgas Nedzirdīgo skolu 1967. gadā. Mācoties skolā, sāka apgūt arī apavu gatavošanas prasmes. Tajā laikā skolotājs Straume (vārdu neatceras) kurpnieku pulciņā zēniem mācījis aroda iemaņas. Pēc mācību stundām skolā Harijs bieži apmeklēja kurpnieku darbnīcu Ēveles ielā, kur strādāja viņa nedzirdīgais brālis Egons. Tā viņš sāka iepazīt nedzirdīgos strādniekus un apavu ražošanu.

Pēc skolas beigšanas 1967. gada 11. septembrī iestājās darbā Elvīras ielā. Tur strādāja arī brālis Egons, kurš no Ēveles ielas bija pārcēlies darbā uz jauno ražošanas korpusu. Harijs ilgus gadus nostrādāja par kurpnieku. Bija apavu ceha brigadieris, reizē taisīja arī apavus.

Sākumā Rīgas MRU otrajā stāvā bija lielā ražošanas telpa. Sākot ar 1991. gadu, pasliktinājās ekonomiskā situācija, ražošana samazinājās. Nācās pāriet uz mazāku telpu. Rīgas MRU 2005. gadā tika slēgts. Ražošana apstā-

jās. Apavu iecirkņa strādnieki pamazām aizgāja prom, jo ražošanas process bija beidzies.

Tagad Harijs strādā kā pašnodarbinātais. Izveidojis savu apavu remonta darbnīcu, regulāri maksā par telpu tri LNS. Pats pērķ apavu materiālus. Pasūtījumu patiešām daudz, pārsvarā pasūtītāji ir dzirdīgie. Bet Harijs spēj bez problēmām ar viņiem visiem kontaktēties un komunicēt.

Veiktajam darbam vienmēr laba kvalitāte, vienmēr precīzi visi pasūtījumi izpildīti un nodoti noteiktajā laikā.

Pieņem arī apģērbus remontā, piemēram, labo rāvējslēdzējus. Ņem remontā arī somas un mugursomas. Harijam daudz palīdz sieva Olga, kura, kad tas vajadzīgs, šuj mājās, ar to tiek papildināts ģimenes budžets. Harijs joprojām strādā, nu jau 51 gadu. Negrib iet pelnītā atpūtā un sēdēt mājās.

Padomju laikā viņš aktīvi apmeklēja pantomīmas pulciņu KC „Rītausma”. Piedalījās arī drāmas ansambļa pulciņā režisores E. Elksnes vadībā, jo trūka vīriešu lomu tēlotāju.

Viesizrādēs teātra izrāžu starplaikos, kad pašdarbnieki pārgērbās citās lomās, Harijs uzstājās ar pantomīmu, šādi izklaidējot skatītājus. ▲

Līga Pauniņa
Foto: Juris Grundulis

Aktuāli un noderīgi

Ieskats 2018. gada videoziņās (VZ)

VZ Nr. 101 – Tiem cilvēkiem, kas strādā valsts vai pašvaldības iestādēs, brīvdienas bērna izlaiduma dienā ir noteiktas likumā. Tāpat vienu apmaksātu brīvdienu piešķir arī bērna pirmajā skolas dienā. Bet kā ir ar citos uzņēmumos strādājošajiem?

VZ Nr. 104 – Konkrēts gadījums: kāds cilvēks bankomātā iemaksāja 2 700 eiro, lai ieskaitītu savā bankas kontā. Taču iemaksas beigās bankomāts rādīja, ka uz kontu pārskaitīti tikai 1 200 eiro. Kur palika 1 500 eiro? Un kā šādos gadījumos rīkoties?

VZ Nr. 105 – Mājokļa iegāde ikviena cilvēka dzīvē ir ļoti atbildīgs darījums. Visbiežāk nepērķam jaunus dzīvokļus vai mājas, bet jau lietotas. Tas nozīmē, ka šim nekustamajam īpašumam ir sava vēsture, kas var slēpt dažādus riskus un sarežģījumus. Kas jādara, lai pārliecinātos par drošu pirkumu?

VZ Nr. 106 – Daudzi mūsu biedri ir dzīvokļu vai privātmāju īpašnieki. Ja cilvēkam ir īpašums, vienmēr pastāv risks, ka īpašums tiks apdraudēts. Apdraudējumi var būt, piemēram, ugunsgrēks, zagļu izlauptšana, augšējo kaimiņu ūdens noplūde u.c.

Izeja ir tikai viena – apdrošināt īpašumu pret iespējamām nelaimēm.

VZ Nr. 108 – Alerģija ir organisma slimīga reakcija uz organismā vai vidē esošām īpašām vielām, ko sauc par alergēniem. Alerģijai ir nepatīkamas izpausmes kā izsitumi uz ādas, tūska, alergiskas iesnas, šķaudīšana.

Alerģēni, ir, piemēram, putekļi un putekļu ērcītes; dažādi pārtikas produkti, sadzīves ķīmija, dzīvnieki u.c.

VZ Nr. 109 – Ārsti var reizēm kļūdināties un nodarīt kaitējumu mūsu veselībai. Eiropas Savienības valstīs vidēji 8-12% gadījumos slimnīcās tiek pieļautas medicīniskas kļūdas. Katra pacienta slimības norise ir atšķirīga, tāpēc ārstniecības process vienmēr ir riskants pat tādā gadījumā, ja ārsts strādā pēc vislabākās sirdsapziņas. Lai radīto kaitējumu pacientam varētu kompensēt, 2013. gadā darbību uzsāka Ārstniecības riska fonds (ĀRF).

VZ Nr. 110 – Valdības noteikumi nosaka īpašus atbalsta pasākumus mazu bērnu vecākiem un strādājošajām grūtniecēm. Piemēram, pēc bērna

piedzimšanas bērna tēvs var izmantot 10 kalendāra dienas ilgu atvaļinājumu. Šo atvaļinājumu darba devējs nedrīkst saīsināt vai atskaitīt no ikgadējā atvaļinājuma.

VZ Nr. 111 – Vecvecāki un mazbērni ir ļoti tuvi radnieki. Civillikumā teikts, ka radniecības tuvumu starp divām personām nosaka pēc pakāpju jeb dzimšanu skaita. Piemēram, dēls attiecībā pret tēvu, ir pirmajā radniecības pakāpē, bet dēla bērns pret vectēvu – otrajā radniecības pakāpē. Tuvā radniecība nosaka gan tiesības, gan pienākumus. Kādi tie ir?

VZ Nr. 114 – Latvijā ir apmēram 200 kukaiņu sugu, kuru pārstāvji var iekost vai iedzelt cilvēkiem. Ja cilvēkam nav alerģijas pret kukaiņu kodumiem, tad viņam nav jāuztraucas. Bet tiem, kuriem ir alerģija (reakcija) pret vienu vai vairāku sugu kukaiņu kodumiem, jāzina, kā rīkoties.

VZ Nr. 116 – Gandrīz katrā ģimenē ir auto. Ko darīt tādā gadījumā, ja auto jau ir tik vecs, ka to vairs nevar pārdot un arī remontēt nav vērts?

VZ Nr. 119 – Latvijā arvien biežāk cilvēki veic DNS testus. Vispopulārākie ir tuvāko radnieku noteikšanas testi. Piemēram, paternitātes tests dod iespēju noskaidrot, vai vīrietis ir bērna bioloģiskais tēvs. Lai veiktu paternitātes testu, ir nepieciešams tēva un bērna DNS materiāls.

VZ Nr. 120 – Arvien populārāki kļūst internetveikali. Tiem ir priekšrocība, ka cenas precēm ir zemākas. Bet internetveikalu skaits pieaug un kļūst grūtāk saprast, kurš ir uzticams, bet kuram savas kredītkartes datus labāk neatklāt. Lai izvairītos no nepatīkamiem pārsteigumiem, iesakām sekojošus padomus.

VZ Nr. 121 – Mēs visi novecojam. Diemžēl ar vecumu atnāk arī dažādas smagas slimības. Tās varētu saukt par vecuma slimībām. Piemēram, gadiem ritot, mūsu smadzenes noveco. Parādās arī viegli atmiņas traucējumi, emociju nestabilitāte, cilvēks kļūst noslēgts, vairs negrib komunicēt ar citiem cilvēkiem. Demence jeb vecuma plānprātība ir simptomu apvienojums un faktiski nozīmē, ka bojātas galvas smadzenes. ▲

Videoziņas var noskatīties internetā: Ins.lv un rc.Ins.lv

Sākumu lasiet 1. lpp. **Rītausmai – 50!**

nas. Tika izteikta pateicība entuziastiem, kuri palīdzēja sagatavot šo pasākumu: jauniešu deju un tautisko deju kolektīviem, drāmas ansambļa kolektīvam, dienas centram „Rītausma”, mākslinieku kopai „Cerība” un daudzajiem brīvprātīgajiem: Rūtai Bernauai, Danai Kalpiņai - Geidai, Dzintrai Kukšai, Guntai Birnītei, Brigītai Lazdai, Aldim Ādamsonam, Valdim Krauklim, Edītei Brencēi, Artai Birzniecei - Siliņai, Sigītai Ķikurei, Regīnai Rizikai, Raitim Rūrānam, Sandrai Gerenovskai, Dzintrai Jankovskai, Silvijai Kļaviņai, Zinaīdai Pantņai, Vasilijam Pantjam, Zigrīdai Žukauskai, Līgai Pauniņai, Elzai Volontei (tagad jau Veismanei), Madarai Indriksonei, Sergejam Soklakovam, Edgaram Celmiņam, Intim Zvirbulim, Aleksandram Altuhovam, Jānim Bruģmanim, Laurai Vicinskai, Diānai Grenevicai, Dacei Vingrei, Aleksandram Altuhovam, Agrim Gedrovičam, Almai Strožai, Ilvai Cibuļskai, Zanei Bondarei, Rotai Gulbei, Sergejam Golubevam, Ilonai Liniņai, Janīnai Lukinai, Rasmai Mauriņai, Maigai Elbrotei, Jurim Elbrotam, Vinetai Cakulei, Inārai Birnītei, Birutai Lasmanei, Dzintrai Jansonei, Irīnai Nīkitinai - Austrumai, Jurim Veidemanim, Ingunai Čaunai, Skaidrītei Baurei, Aināram Osmanim, Silvijai Kļaviņai, Ingridai Sivko, Viktoram Baikovam, Robertam Kesenfeldam, Varim Salmiņam un Mārtiņam Langem.

Pateicība tika izteikta arī **nedzirdīgajam krievu māksliniekam Aleksejam Simonovam**, kurš šoreiz, par laimi, tika pāri Latvijas/Krievijas robežai bez problēmām.

Prezentāciju un uzrunu starplaikus piepildīja Rītausmas amatiermākslinieku priekšnesumi – dejas un melodeklamācijas.

Rītausmas foajē apmeklētāji varēja aplūkot 3 izstādes: DC apmeklētāju darinājumus, krievu mākslinieka Alekseja Simonova šaržus (*karikatūras paveids ar īpašu attēlojamā objekta īpatnību vai trūkumu izcelšanu*) un mākslinieku kopas “Cerība” izstādi. Šī raksta autoram vislabāk patika Santas Kesenfeldes gleznas. ▲

Teksts: Zigmārs Ungurs
Foto: Edgars Celmiņš

Zelta briedumā – 14 jubilāri

26. oktobrī Rītausmā norisinājās Rīgas biedrības apaļo jubileju svinētāju godināšanas pasākums “Zelta briedumā”. Šogad tajā piedalījās 14 jubilāri. Vakaru vadīja Rīgas biedrības valdes locekle Māra Lasmane.

Apsveicot katru jubilāru, tika rādītas viņa bērnības vai jaunības dienu fotogrāfijas.

Rīgas biedrības priekšsēdētājs Ivars Kalniņš novēlēja jubilāriem gaišas domas vēl daudzu gadu garumā.

Jubilārus un viņu viesus priecēja Rītausmas melodeklamētāji un dejojāji. Pēc svinīgās daļas raisījās dejas, rotaļas un jautras sarunas. ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Kristaps Legzdīņš

Dienas centram “Rītausma” – 5!

Pirmajā novembrī DC 5 gadu jubilejā ieradās visa LNS vadība – LNS prezidente Sandra Gerenovska un viceprezidentes Inese Immure un Brigita Lazda, lai 5 gadu jubilejā sveiktu darbiniekus, apmeklētājus un pasniegtu DC dāvanu – novusa galdu.

Sirsnīgus apsveikuma vārdus teica visas atnākušās amatpersonas. Arī DC parādā nepalika un pasniedza prezidentei pašu izgatavotas konfekšu puķes un pašu zīmētu glezniņu ar LNS logo.

DC jubileja dienu vēlāk, 2. novembrī tika svinēta jau plašākā mērogā – kopā ar LNS kultūras centra “Rītausma” 50 gadu jubileju. Foajē varēja apskatīt DC apmeklētāju daudzveidīgo, krāšņo rokdarbu izstādi. Arta Birzniece-Siliņa pastāstīja, ka

dienas centra aizsākums bija ar projektu “Nepalikt vieniem klusumā”.

Centra vadītāja Gunta Birnīte par vēsturi daudz nerunāja, bet acināja visus klātesošos noskatīties prezentāciju, kurā varēja vērot ikdienu DC. Prezentācijā DC darbinieki stāstīja par pieejamiem pakalpojumiem. Bija arī dienas centra pirmās vadītājas Diānas Zālamānes-Leites videoapsveikums zīmju valodā.

Jauniešu centra “Ideju fabrika”

LNS Jauniešu centra (JC) neformālajā pasākumā 12. oktobrī “Ideju fabrika” piedalījās vairāk nekā 52 nedzirdīgie un vārdzirdīgie jaunieši 15 līdz 30 gadu vecumā no dažādām Latvijas pilsētām. Protams, bija arī skatītāji – 7 cilvēki, kurus interesēja, kādi procesi notiek JC.

Uz pasākumu bija ielūgta LNS prezidente Sandra Gerenovska un bijušais LNS valdes loceklis Ivars Kalniņš.

Atbilstoši neformālā pasākuma “Ideju fabrika” mērķim jaunieši īstenojuši dažādas aktivitātes un programmu. Ieguvums neformālajā pasākumā ir tas, ka sanāca kopā jaunieši ar iniciatīvu, ar vēlmi likt lietā savu radošumu.

Jauniešu centra vadītāja Kristīne Krista Magone jauniešiem pastāstīja par paveikto darbu no 2017. līdz 2019. gadam, parādot prezentāciju ar dažādiem attēliem un aprakstiem.

Jaunieši debatēs uzdeva dažādus jautājumus saistībā ar paveiktajiem darbiem, gribēja zināt, ko valde divu gadu laikā paveikusi. Jaunieši dalījās pieredzē un izteica savus viedokļus, interesantas vēlmes, idejas un padomus Jauniešu centram turpmākajam darbam.

Maira Bruže ieteica jaunajai valdei reizi mēnesī organizēt, piemēram, spēļu vakaru, nākamajā mēnesī boulingu, citreiz dambreti – un katru pasākumu organizēt dažādās vietās.

Kristaps Legzdīņš pajautāja, vai klātesošie zina, kas ir EDYC – Eiropas Nedzirdīgo jauniešu galvaspilsēta. Viņš teica, ka jauniešu pārstāvji brauc piedalīties, piemēram, Eras-

mus nometnēs citās valstīs, bet šeit Latvijā nekas nenotiek, varbūt varētu noorganizēt. Kristaps domā, ka parasti pasākumos notiek viens un tas pats. Vajadzētu uztaisīt sarakstu, kur katrs ierosina, ko un kā vēlētos organizēt, lai nodrošinātu dažādību.

Jānis Skudra to atbalstīja – ja nedzirdīgajiem ir kādas idejas, lai iet un izstāsta jaunajai valdei un pats darbojas līdz pasākuma organizēšanai.

Artis Ozols uzskata, ka jauniešiem, kas dzīvo ārpus Rīgas, ir problēmas ar transportu pēc pasākumiem, kas beidzas vēlu. Vajadzētu atrisināt šo problēmu.

Madara Indriksone novērojusi, ka jaunpieņācēji spēļu vakaros jūtas neērti, jo visi pārējie ir savstarpēji pazīstami un vairāk sarunājas savā starpā. Vajadzētu izdomāt, kā jaunpieņācējus integrēt.

Intis Zvirbulis ierosināja, ka vajadzētu mazāk ņemt par lektoriem dzirdīgos, jo ir nogurdinoši skatīties uz tulku, uz lektoru, uz tulku...

Pēc tam uzstājās LNS darbinieks Ivars Kalniņš ar savu lekciju “Kāpēc mums vajag LNS?”, lai izglītotu jauniešus, iepazīstinātu ar LNS darbību, struktūru, jo šāda informācija ir

jāzina.

Tālāk sekoja pati atbildīgākā pasākuma daļa – JC vadītāja un padomes vēlēšanas. Jaunieši kopīgi izvirzīja septiņus JC vadītāja kandidātus: Lilitu Loginu, Arti Ozolu, Kristu Bļīgznu, Kristu Kristīni Magoni, Pauli Kalniņu, Kristapu Legzdīņu un Anitu Valdmani.

Pieci atteicās kandidēt, palika tikai Lilita Logina un Artis Ozols. Katram kandidātam uzdeva dažādus jautājumus par JC vadīšanu. Pēc kandidātu atbildēm viņi tika izsūtīti laukā, lai neredz, ko par viņiem spriedīs. Jaunieši par abiem kandidātiem izteica savas domas, viedokļus.

Aizklātā balsošanā vairākums nobalsoja par Arti Ozolu. Viņš izvēlējās sešus LNS JC padomes locekļus, un par šādu padomes sastāvu jaunieši arī vienbalsīgi nobalsoja. Lūk, jaunā padome: priekšsēdētājs Artis Ozols, vietnieks Paulis Kalniņš, Emīlija Balode, Elīna Žurakovska, Maira Bruže, Loreta Krūka un Intis Zvirbulis.

Vakara noslēguma daļā brīvā gaisotnē sekoja ļoti interesants “Iedvesmas stāsts par ideju realizēšanu”. To stāstīja zīmola “Piparmētra” vadītājas Līga Rīga un Rebeka Liepiņa. Viņas stāstīja par savām idejām, iedvesmu, lai izveidotu savu firmu “Piparmētra”.

Jauniešiem bija interesanti uzzināt par viņām abām, kā tas viss sākās. Jaunieši varēja brīvi uzdot dažādus jautājumus un saņemt atbildes. Kopumā jaunieši ieguva daudz – vērtīgas pieredzes stāstus un labus padomus. Galvenais – nebaidīties, likt lietā radošumu un sekot savai sirdij.

Noslēguma daļā sekoja prāta spēle KA-HOOT, tur bija dažādi jautājumi par Latviju, par LNS. Lai jaunieši lietderīgi un interesanti izmantotu brīvo laiku, bija sarīkotas arī 15 dažādas galda spēles.

Milzīgs paldies Baltijas Bērnu fondam par finansiālo atbalstu LNS Jauniešu centra neformālajam pasākumam “Ideju fabrika”. ▲

Lilita Logina un Zigmārs Ungurs
Foto: Rūta Bernaua

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Atbalsta personas pakalpojums ģimenēm (jaunajām māmiņām) ir saņēmis Eiropas Savienībā balvu par labākajiem projektiem kategorijā “Sieviešu iespējas un aktīva līdzdalība”. Ar atbalsta personas palīdzību vienā gadā piedzimst aptuveni 6 – 10 bērni.

DC rokdarbu telpas sienu plaukti ir pilni ar pašu veidotiem gaumīgiem, skaistiem rokdarbiem. Populārākās spēles DC ir novuss.

G. Birnīte pateicās darbiniekiem A. Birzniecei -Siliņai, Sigitai Ķikurei, Edītei Brenci, Aldim Ādamsonam, Valērijam Iščukam un aktīvākajiem DC apmeklētā-

jiem: Zigrīdai Ervīnai Žukauskai, Ingrīdai Sivko, Vincentam Obolevičam, Silvijai Kļaviņai, Vladimiram Suslovam, Jadvigai Kučinskai, Vijai Pulkai.

Arī pats DC saņēma daudz ziedu un apsveikumu. No Rīgas Domes Labklājības departamenta tika saņemta “Pateicība par veiksmīgu sadarbību, kopā būšanu un ieguldījumu sociālā pakalpojuma nodrošināšanā personām ar dzirdes invaliditāti”. Veiksmi Dienes centram turpmākajā darbībā! ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Edīte Brence

PATEICĪBA

Latvijas Nedzirdīgo savienības Dienes centrs “Rītausma” izsaka lielu pateicību Latvijas Nedzirdīgo savienībai par sarūpēto pārsteiguma dāvanu – novusa galdu. Novusa spēlētāji par to bija ļoti priecīgi un gaidīs LNS vadību uz novusa turnīru, kuru noteikti 2020. gadā sarīkosim starp vadību un klientiem.

Sirsniņš paldies Rīgas Domes Labklājības departamentam, Latvijas Nedzirdīgo savienībai, SIA LNS Rehabilitācijas centram, LNS Rīgas reģionālajai biedrībai, DC klientiem, fondam NIAF “Klusums” – par jaukajiem vārdiem, ziediem un dāvanām!

Daugavpīlieši mācās gatavot veselīgi

Daugavpīlieši kā rūķīši turpina darboties pavārmākslas studijā. Katru reizi kulinārijas un konditorejas nodarbībās vairojas jauna pieredze gardu maltīšu gatavošanā. Kas būtu domājis, ka gatavot veselīgus un gardus ēdienus var būt tik ļoti vienkārši!

Oktobrī Daugavpils RB biedri lieliskās pasniedzējas Ausmas Sadovskas vadībā atklāja un praksē realizēja burvīgas tomātu krēmzupas un lielisku cepumu ar sēklām receptes.

Tomātu krēmzupas pagatavošanas process ir vienkāršs, bet tā rezultāts – pasakaini gards un noteikti neliks vilties! Lūk, pamēģiniet to pagatavot arī jūs!

Receptes sastāvdaļas:

- 1 liels sīpols;
- 1 sarkana paprika;
- 4 ķiploka daiviņas;
- 5 svaigi tomāti;
- 1 burka - konservēti tomāti savā sulā;
- krējums pēc izvēles.

Pagatavošana

Pannā sacep sīpolus un ķiplokus, liek klāt sagrieztus tomātus un papriku, sautē apmēram 5 – 10 minūtes, līdz dārzeņi kļuvuši aromātiski un maigi. Kad viss gatavs, zupu sablenderē kopā ar konservētiem tomātiem savā sulā, izveidojot viendabīgu masu. To lej atpakaļ katlā un nedaudz pavāra. Var pievienot krējumu un sāli, ja šķiet, ka tas nepieciešams. Pasniedz ar grauzdētu maizīti.

Iepriekšējā kulinārijas nodarbībā daži biedri gatavoja ķirbju krēmzupu un varēja salīdzināt – tomātu krēmzupa viņiem likās garšīgāka.

Palaiķiem cilvēki vēlas baudīt kādu saldu kārumu, un kas var būt labāks par pašu gatavotiem cepumiņiem?

Konditorejas nodarbībā daugavpīlieši mācījās gatavot cepumus ar sēklām, nepievienojot miltus. Lieliska garša sanāca – kā konfektei Serenāde. Biedri aktīvi piedalījās gatavošanas procesā: sarīvēja tumšo šokolādi, samaisīja to ar visām citām sastāvdaļām. Uz cepamplāts jāliek

mazas picīņas, un tās 10 minūtes jācep 180 grādos. Cepumi labi garšo pie tējas un kafijas, ir veselīgi, turklāt viegli un ātri pagatavojami.

LNS Daugavpils RB biedri izsaka sirsnīgu pateicību Ausmai Sadovskai par iespēju apgūt noderīgu prasmi tik gardu un vienkāršu maltīšu gatavošanā!

Ausma Sadovska projekta ietvaros vada pavārmākslas studijas "Gatavojam veselīgi, ēdam garšīgi!" kulinārijas un konditorejas nodarbības. Viņa beigusi Jelgavas pilsētas akadēmiju, ir sabiedriskās ēdināšanas inženiere tehnoloģe, konditore

un pavāre. **Ausmas Sadovskas** darba stāžs savā profesijā ir 44 gadi. Viņa dalās savā viedoklī par projekta realizāciju: "Projekts ir ļoti labs un vajadzīgs. Mūsdienās, kad visi cilvēki sēž mājās internetā, biedrības biedri sanāk kopā, nesliko. Ieinteresējas un ņem aktīvu dalību, vienmēr ir labā noskaņojumā, vienmēr tīri un akurāti, smaidīgi. Tas dārgi maksā. Mīlu viņus visus, un nodarbību vadīšana man sagādā lielu prieku. Dalos ar

to, ko varu un protu. Šajā dzīvē nav nekā labāka par kopā būšanu un saskarsmi. Tas ir pats vērtīgākais un man mīļākais. Paldies!" ▲

Teksts un foto: Gaļina Gura un Anīta Slavinska, ziņu korespondentes

Pavārmākslas studijas "Gatavojam veselīgi, ēdam garšīgi!" kulinārijas un konditorejas nodarbības realizētas ar Daugavpils pilsētas domes, SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” un biedrības „Latvijas Nedzirdīgo savienība” finansiālo atbalstu projekta "Varam, tāpēc arī darām!" ietvaros.

Projektu īsteno Daugavpils reģionālā biedrība.

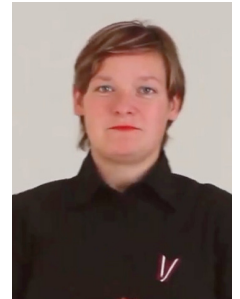

DAUGAVPILS PILSĒTAS DOME

Ilze pirmo reizi vada projektu

Šogad Liepājas biedrība realizē Liepājas pilsētas pašvaldības līdzfinansēto projektu "Roku rokā kopā varam!". Projekta ietvaros liepājnieki mācās izgatavot ziepes un apgūst melodeklamāciju. Projektu vada Liepājas RB priekšsēdētāja Ilze Jaunzeme. Par to arī šī saruna ar viņu

Vai tev tā ir pirmā pieredze projektu vadīšanā?

Jā, šī ir mana pirmā pieredze šādu projektu vadīšanā.

Kādi ir tavi pirmie iespaidi par šo konkrēto projektu, par projekta komandu, par visiem tajā paveiktajiem un vēl veicamajiem darbiem?

Pirmie iespaidi par šo projektu ir tādi, ka ir laba atsaucība uz ziepju gatavošanas nodarbībām, cilvēkiem patīk tas, ko darām kopā šajās nodarbībās – tas viņus priecē un dod pozitīvu enerģiju darboties tālāk. Bet par melodeklamācijas nodarbībām... rodas daudz pārdomu, jautājumu, par kuriem ir jāizrunājas ar projekta komandas biedriem – par to, kāpēc ir tik maza interese.

Projekta komanda ir stipra. Jo, kad rakstījam projektu, domājam arī par cilvēkiem, kurus iekļaut projekta darbā, jo tas ir svarīgi, lai vieglāk strādāt un sadarboties. Ar maniem šī projekta komandas biedriem ir viegli sastrādāties, diskutētjam savā starpā, kas būtu jāuzlabo turpmāk, ja kaut kas nav sanācis.

Kā veicas projekta realizācija?

Projekta aktivitātes paredzētas gan nedzirdīgajiem, gan dzirdīgajiem cilvēkiem. Kāda ir cilvēku atsaucība? Jā, šogad pamēģinājām pirmo reizi šādu projektu realizēt, lai būtu plašākai sabiedrībai pieejams, ne tikai mums - nedzirdīgiem, kā tas bija citus gadus. Bija doma, ka, iesaistot dzirdīgos, viņi varēs iepazīties ar nedzirdīgiem tuvāk, izprast viņu kultūru, saziņas veidu un varbūt kādam dzirdīgajam gribēsies apgūt nedzirdīgo zīmju valodu. Tomēr uz projekta nodarbībām nāc pašu nedzirdīgo/vājdzirdīgo vecāku dzirdīgie bērni.

Lai gan no citiem dzirdīgiem cilvēkiem atsaucība ir maza, mēs nenolaizām rokas, bet ceram, varbūt tomēr kādam interese radīsies, jo projekts vēl nav beidzies.

Vai šo jauno darbu mūsu projektā izjūti kā nozīmīgu pavērsienu savā dzīvē? Ko šis projekts nozīmē tev personiski?

Vienmēr dzīvē ir jāmacās kaut kas jauns, bet, ja gadās kļūdīties, vienalga mācies un nākamreiz zināsi, kā labāk. Tā kā šoreiz pirmo reizi esmu projekta va-

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

dītāja, tas dod man iespēju iepazīt šāda veida projekta realizācijas gaitu.

Kas tev patīk šajā projektā visvairāk?

Visvairāk man patīk redzēt atsaucīgus cilvēkus, kuri apmeklē šī projekta aktivitātes. Patīkami vērot cilvēku darbīgo rosišanos, komunikāciju savā starpā, pieredzes, padomu apmaiņu un patīkamu gandarījuma smaidu cilvēku sejās pēc paveiktā!

Kā tu pati raksturotu savu darbu projektā?

Projektā strādāju brīvprātīgi, bet ļoti daudz komunicēju ar Karīnu Pavlovu par dažādiem jautājumiem un iepirkumiem. Jo, pateicoties Karīnai, kura pēc mūsu ieteikumiem un lūguma uzrakstīja šo Liepājas NVO projektu "Roku rokā kopā varam!", mēs tagad varam aktīvi darboties. Karīna, liels paldies par visu, ko tu mūsu labā dari!

Kādas būtu tavas vēlēšanās vai sapņi nākamajā gadā?

Sapņot un vēlēties var daudz, bet, lai ķertos pie nākamā projekta rakstīšanas un realizācijas, ir jāpādomā, kas patīktu mūsu mīļajiem liepāniekiem, kādas aktivitātes viņi vēlētos turpmāk. Personīgi man gribētos vairāk izglītojošu lekciju ar dažādiem lektoriem, sportiskas aktivitātes, pieredzes apmaiņas, rokdarbus, kas noderīgi dzīvei, piemēram, dekupāža u.tml., bet tas viss ir jāaskaņo ar Liepājas domi, vai viņi šādas ieceres atbalstītu. Jo dome nevar to atbalstīt, ka NVO iesniedz vienādas projektu īstenošanas idejas. Tāpēc es ļoti vēlētos dzirdēt no cilvēkiem atsauksmes, ierosinājumus un ieteikumus, ko mums labāk iekļaut turpmākajos projektos. Jo tikai tā manī vairojas entuziasms, ja redzu, ka biedriem ir gandarījums un prieks par paveikto. Tikai kopā mēs varam vairot apbūsējo gandarījumu! ▲

Karīna Pavlova
Foto no Liepājas
RB arhīva

Jelgavnieki – peldēšanas fani

Rīgas RB Jelgavas grupa iepriekšējo reizi savas pilnietības NVO projektu konkursā piedalījās 2014. gadā un pēc tam – tikai šogad. Projektā atlikusi viena aktivitāte – peldēšanas nodarbības. Kad tika rakstīts projekts, visi Jelgavas grupas biedri vēlējās, lai viena no aktivitātēm būtu tieši peldēšana.

Pašlaik peldēšanas nodarbības biedru vidū kļuvas iecienītas. Tās turpināsies līdz decembra vidum. Katrā nodarbībā piedalās 16 cilvēki, tiek īrēti 2 celiņi LLU peldbaseinā. Jau notikušas 4 nodarbības un 4 nodarbības vēl plānots organizēt: 14. un 28. novembrī, 5. un 19. decembrī.

Nodarbību laikā jelgavnieki gan brīvi peldas, gan izpilda vingrinājumus, kuri efektīvi un atvēsinoši ietekmē cilvēka organismu. Nedzirdīgie jelgavnieki tiek aicināti izmantot iespēju uzlabot savu veselību, pavadīt laiku ar saviem biedriem, piesakoties peldēšanas nodarbībām pie Natālijas Felkeres.

Peldēšanas nodarbības kļuvas tik populāras, ka jelgavnieki apņēmušies arī nākamgad iesniegt projektu, kur viena no aktivitātēm noteikti būs peldēšana. ▲

Karīna Pavlova

Arī alūksnieši nūjo!

LNS Smiltenes RB Alūksnes grupa turpina realizēt Alūksnes novada domes līdzfinansēto LNS projektu "Rūpes par veselību sakās ar veselīgu uzturu un sportu!"

Alūksnieši ir ļoti apzinīgi un atbildīgi projekta dalībnieki. Šogad viņiem radās lieliska iespēja uzlabot un stiprināt savu veselību, piedaloties nūjošanā. Nūjošana šeit tika organizēta pirmo reizi. Nodarbības vada ļoti atsaucīga sertificēta nūjošanas instruktore Solveiga Kristīne Selga. Viņa ir īsts atradums!

Lai noskaidrotu, kā biedriem šīs nodarbības patīk vai nepatīk, ir vajadzīgas vai nav, projekta dalībniekiem tika uzdoti šādi jautājumi.

- 1) Vai jums patīk piedalīties nūjošanas nodarbībās?
- 2) Kas visvairāk patīk šajās nodarbībās?
- 3) Vai agrāk esat nodarbojušies ar nūjošanu?
- 4) Vai būtu nepieciešams arī turpmāk organizēt nūjošanas nodarbības?
- 5) Vai jums pašsajūta mainās pirms un pēc nūjošanas?

Ritma Egle, zīmju valodas tuļce, nodrošina tulkojumu nūjošanas nodarbību laikā: "Ļoti priecājos, ka ir tāda iespēja. Man ļoooti patīk! Svaigais gaiss, izkustēšanās, dalībnieku nopietnā attieksme pret nodarbību norisi. Nekad neesmu nodarbojusies ar šo sporta veidu, esmu redzējusi nūjotājus, bet pašai vienmēr pietrūka uzņēmības uzsākt."

Jā, domāju vajadzētu organizēt arī turpmāk, bet tikai bez instruktora – vienkārši pašiem organizēt nūjošanas pēcpusdienu vai vakaru, jo gadās, ka noteiktajā laikā līst lietus, tad nesanāk nodarbība.

Pirms nūjošanas ir mazliet slinkums sākt kustēties, domāju – labāk kādus darbiņus tā vietā varētu padarīt, bet piespied sevi – un viss kārtībā. Pēc nodarbībām ir prieks, mazliet nogurums un gandarījums par jauki pavadīto laiku. Un sārti vaigi!"

Galina Mirošņičenko, projekta dalībniece: "Esmu ļoti priecīga, ka ir tādas aktīvas nodarbības. Pateicos projektam! Ir daudzas pozitīvas lietas, ko nūjošana dod veselībai, var teikt, tā ir ārstnieciska. Nūjojot elpoju svaigu gaisu, arī tas ir pozitīvi. Agrāk pirmo reizi redzēju, kā citi seniori pie ezera nodarbojas ar kādu dīvainu zemes baktīšanu ar nūjām, tagad zinu, ka tā ir nūjošana. Vajag, vajag arī turpmāk organizēt nūjošanas nodarbības. Mums taču nepieciešams uzturēt labu veselību. Uz nūjošanu eju ar prieku un pēc tās sajūta ir fantastiska. Naktī tik salds miegs!"

Pāvels Osetrovs, projekta dalībnieks: "Man bija patīkams pārsteigums, ka pie mums sākās nūjošanas nodarbības. Man patīk sports, visvairāk patīk ārā sportot tāpēc ka svaigs gaiss. Kad biju ārzemēs, redzēju, ka tur daudzi cilvēki nūjo. Es pats līdz šim neesmu ņēmis nūjas rokās. Tagad mums ir nūjas, super!"

Turpmāk arī obligāti jāorganizē nūjošana, lai stiprinātu organismu un tik ātri nenovecotu.

Reizēm nūjošanas sākumā man ir slinkums uzsākt. Pēc nodarbības jūtos pacilāts, bet mazliet noguris. Uz mājām eju priecīgs." ▲

Karīna Pavlova
Foto no Alūksnes grupas
arhīva

Sākumu lasiet 1. lpp.

„LNS – 100!” nolikums

1. Konkursa organizatori

Konkursu organizē Latvijas Nedzirdīgo savienības (LNS) Informācijas nodaļa.

2. Mērķis

Veicināt vārdzirdīgo/nedzirdīgo Latvijas Nedzirdīgo savienības biedru zināšanas par LNS vēsturi un darbību.

3. Konkursa dalībnieki

3.1. Ikviens LNS biedrs.

3.2. Konkursā nedrīkst piedalīties LNS algotie darbinieki un LNS SIA amatpersonas.

4. Konkursa norise

4.1. LNS Laikrakstā „Kopsolī” tiek publicēti konkursa jautājumi.

4.2. Atbildes rakstiski jāiesūta līdz nākamā mēneša pirmajam datumam (ieskaitot). Jānorāda savs vārds, uzvārds, biedrība.

4.3. Atbildes var sūtīt vairākos veidos:

4.3.1. Var atnest personīgi uz LNS Informācijas nodaļu Rīgā, Elvīras ielā 19, k-2, 7. kabīnētā.

4.3.2. Var nodot savas biedrības vadītājam.

4.3.3. Var sūtīt pa e-pastu uz: info@lns.lv.

4.3.4. Var sūtīt ar Latvijas Pastu uz: Elvīras iela 19 k-2, Rīga, LV-1083, „Kopsolī”.

5. Konkursa norises laiks

Jautājumi konkursam tiek publicēti „Kopsolī” 2019. gada decembra, 2020. gada janvāra, februāra, marta, aprīļa numuros.

6. Konkursa žūrija

6.1. Žūrijā: Sandra Gerenovska, Ilze Kopmane, Dzintra Intsone, Juris Grundulis, Zigmārs Ungurs.

6.2. Strīdīgus jautājumus žūrija izlemj balsojot.

7. Konkursa uzvarētāju apbalvošana

7.1. Konkursa rezultātus paziņos un apbalvošana notiks LNS simtgades svētnī pasākumā 2020. gada maijā.

7.2. Ja vairākiem dalībniekiem, kuri pretendē uz pirmajām trim vietām, būs vienāds balsu skaits, tad labākā nošķaidrošanai uz vietas LNS simtgades pasākumā uz skatuves tiks rīkots eks-preskonkurss.

7.3. Balvu apmērs:

1. vietas ieguvējam – 100 EUR
2. vietas ieguvējam – 70 EUR
3. vietas ieguvējam – 50 EUR

Uz Apotheku!

Valmieras biedrības priekšsēdētāja izdomājusi interesantu veidu, kā savus biedrus ieinteresēt un mudināt izmantot Apothekā pieejamo zīmju valodas tulka pakalpojumu attālināti.

Valmierieši noorganizēja kopīgu Apothekas apmeklējumu – kā nelielu ekskursiju uz Apotheku Valmierā, Rīgas ielā 33. Šajā aptiekā biedri izmēģināja e-tulka pakalpojumu. Tā bija lieliska iespēja gan biedriem, gan aptiekas darbiniekiem pārbaudīt, kā pakalpojums darbojas.

Biedri izmantoja iespēju un nokārtoja aptiekas klienta karti, kuriem tās nebija. Vienlaikus uzzināja arī par atlaižu iespējām pensionāriem. Biedri bija ļoti apmierināti ar apmeklējumu. Arī aptiekas darbinieki

tagad jutīsies drošāk, apkalpojot nedzirdīgu klientu. Paldies par šādu lielisku iespēju! ▲

Inga Upesjure

Redakcijas piezīme: kopīgs biedru gājiens uz aptieku, lai praktiski iepazītos ar e-tulka pakalpojuma izmantošanas iespēju – ļoti laba ideja, kuru pēc LNS viceprezidentes Ineses Immures ieteikuma jau izmantojuši arī Liepājas RB un Kuldīgas RB biedri. Ieteicams arī citām biedrībām!

Apotheka aptiekās – e-tulks

Zīmju valodu saziņai Latvijā izmanto vairāk nekā 2000 vārdzirdīgi un nedzirdīgi cilvēki, kuri katru dienu izjūt grūtības saņemt dažādus pakalpojumus, arī farmaceita norādes par zāļu lietošanu, to savienojamību ar citiem medikamentiem un konsultācijas par profilaksi veselības saglabāšanai.

Tāpēc turpmāk saziņai ar farmaceitu 20 Apotheka aptiekās visā Latvijā pieejams zīmju valodas tulks, ko nodrošina Latvijas Nedzirdīgo savienības SIA „LNS Rehabilitācijas centrs”.

Šobrīd zīmju valodas tulka pakalpojums tiek nodrošināts 20 aptiekās – 8 Rīgā un 12 ārpus Rīgas, taču pēc pieprasījuma Apotheka papildinās aptieku sarakstu, kurās pieejams zīmju valodas tulka pakalpojums. Ikviens var pieteikt pakalpojuma ieviešanu sev tuvākajā aptiekā, rakstot e-pastu uz: info@apotheka.lv.

Saziņa ar tulku notiek attālināti, izmantojot videozvana funkciju, un tas pieejams pirmdienās no 8.30 līdz 19 un parējās darba dienās no 8.30 līdz 17.30.

Aptiekas, kurās pieejams zīmju valodas tulka

pakalpojums:

- Cēsis, Valmieras iela 17a
- Daugavpils, Raipoles iela 11a un Rīgas iela 9
- Jelgava, Lielā iela 17
- Ķekava, T/C Liiba, Rīgas iela 22A
- Kuldīga, Sūru iela 2
- Liepāja, T/C Ostma, K. Zāles Laukums 8
- Ogre, Brīvības iela 13
- Preiļi, Tirdz. laukums 5
- Rēzekne, Stacijas iela 24
- Rīga, T/C Spice, Jaunmoku iela 21
- Rīga, T/C Rīga Plaza, Mūkusalas iela 71
- Rīga, T/C Zoom, Maskavas iela 400
- Rīga, Rīgas autoosta, Prāgas iela 1
- Rīga, Juglas iela 2
- Rīga, Ģertrūdes iela 15/17
- Rīga, Augusta Deglava iela 110
- Rīga, Jaunā Teika, Gustava Zemgala gatve 74
- Valka, Rīgas iela 17
- Valmiera, Rīgas iela 33
- Ventspils, Lielais prospekts 36-18

Apotheka ir viens no Latvijā vadošajiem un visstraujāk augošajiem aptieku tīkliem, kurā strādā vairāk nekā 500 darbinieku. Ar Apotheka zīmolu šobrīd darbojas 118 aptiekas visā Latvijā, kā arī aptieka internetā: www.apotheka.lv. ▲

Inga Cīrule, Apotheka komunikācijas vadītāja

Jauna LMT filma “Tur” – ar subtitriem LTV

No 14. novembra ceturtdienu vakaros pl. 21:45 LTV 1 demonstrēs jaunu Latvijā ražotu filmu “Tur” ar subtitriem. “Tur” apver 10 sērijas, katru reizi tiks pārraidīts pa divām sērijām.

Filma LTV 1 būs skatāma līdz pat 12. decembrim. Jāuzsver, ka reizē ar šo filmu kino ražošanā sevi piesaka mobilo sakaru un viedtelevīzijas operators LMT.

Filma “Tur” ir mūsdienu tehnoloģijās balstīts stāsts par mīlestību bez robežām. Galvenās varones Gundegas mīļotais ir gājis bojā. Viņa, būdama informācijas tehnoloģiju speciāliste, izmisumā rada mākslīgo intelektu ar apziņu, kas pārņem viņas bojā gājušā drauga personību un turpina attiecības ar Gundegu. Tas rada virkni sarežģītumu, un Gundegai nākas atbildēt uz vairākiem lieliem jautājumiem.

Filmas režisors – Uldis Cipsts. Scenārijs tapis, sadarbojoties dramaturgiem Rasai Bugavičutei-Pēcei un Artūram Dīcim. Tāpat pie scenārija strādājis arī pieredzējušais fantāzijas seriālu autors Aleksejs Karaulovs. Palīdzīgu roku scenārija veidošanā snieguši informācijas tehnoloģiju speciālisti.

Galvenās lomas filmā atveido Ilva Centere un Artūrs Skrastiņš. ▲

18. novembra svinības LTV nedzirdīgajiem

Latvijas Republikas Proklamēšanas dienā – 18.novembrī LTV ar subtitriem un surdotulkkojumu pārraidīs vairākus svētku pasākumus.

AR SUBTITRIEM LTV 1:

pl. 11:55 - Latvijas Republikas proklamēšanas 101.gadadienai veltītā Saeimas svinīgā sēde (ar subtitriem tiks pārraidīta Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces svētku uzruna).

pl. 19:55 - Latvijas Valsts prezidenta Egila Levita svētku uzruna pie Brīvības pieminekļa.

AR ZĪMJU VALODAS TULKOJUMU tiešraides režīmā LTV interneta platformā ltv.ism.lv:

Pl. 13:25 - Nacionālo bruņoto spēku parāde no 11. novembra krastmalas.

Pl. 14:55 – valsts augstāko apbalvojumu pasniegšanas ceremonija Rīgas pilī.

Visi raidījumi pēc tam būs pieejami LTV arhīvā interneta platformā ltv.ism.lv sadaļā “Nedzirdīgajiem”.

LTV 1 ēterā iekļautas vairākas filmas ar subtitriem:

Pl. 7 - animācijas filma “Lote un pazudušie pūķi”.

Pl. 10:05 – mākslas filma “Puika” (atjaunotā versija). Filma veidota Rīgas kinostudijā pēc Jāņa Jaunsudrabiņa darbu motīviem.

LTV 7 pl. 21:15 režisora Kārļa Lesiņa jaunā dokumentālā filma “Sabiedrotais”.

Pl. 22:15 populārzinātniskā dokumentālā filma “Baltu ciltis” ar krāšņām animētām epizodēm un vēsturiskās realitātes inscenējumiem. ▲

Piepildītu un gaišu Latvijas 101. dzimšanas dienu!

Sarmīte Plūme

LTV Dokumentālo raidījumu daļas redaktore

Subtitri un surdotulkkojums LTV raidījumos rudens sezonā

Latvijas TV ir sagatavojusi savu rudens piedāvājumu nedzirdīgajiem TV skatītājiem. Dienas kļūst aizvien īsākas, ir laiks ilgāk pasēdēt pie TV.

Ir daudz raidījumu ar subtitriem. Katrs pats var izvēlēties, kuri viņu interesē.

Raidījums	Subtitri/ surdotulkkojums	LTV kanāls/ internets	Oriģināl- raidījuma laiks	Atkārtojums
Dienas ziņas. Kultūras ziņas. Sporta ziņas	surdotulkkojums	LTV 1	Katru dienu 18 : 00	
Aktuālā intervija 1:1	surdotulkkojums	www.ism.lv	Otrdienās 21 : 15	
	surdotulkkojums	LTV 7		LTV 7 piektdienās 08 : 10
Tieša runa	surdotulkkojums	www.ism.lv	Trešdienās 21:20	
	surdotulkkojums	LTV 7		LTV 7 ceturtdienās 12 : 15 LTV 7 ceturtdienās ap 00 : 00
Sporta studija	subtitri	LTV 1		LTV 7 sestdienās 12 : 15
Ielas garumā (katru otro nedēļu)	subtitri	LTV 7		LTV 7 ceturtdienās 08 : 00
Savai zemei (katru otro nedēļu)	subtitri	LTV 7		LTV 7 ceturtdienās 08 : 00
Province	subtitri	LTV 1 LTV 7		LTV 1 piektdienās 05 : 30 LTV 7 trešdienās 08 : 00 LTV 7 sestdienās 07 : 30
Vides fakti	subtitri	LTV 7		LTV 7 ceturtdienās 08 : 30 LTV 7 svētdienās 07 : 30
Saknes debesīs	subtitri	LTV 1 LTV 7	Svētdienās 13 : 00	LTV 1 pirmdienās 05 : 30 LTV 7 trešdienās 09 : 30 LTV 1 piektdienās 13 : 50 LTV 7 svētdienās 07 : 00
De facto	subtitri	LTV 7		LTV 7 trešdienās 08 : 30
Aizliegtais paņēmiens	subtitri	LTV 7		LTV 7 sestdienās 19 : 00
Vēstures skolotājs	subtitri	LTV 1		LTV 1 sestdienās 12 : 40 (no 12.oktobra)
Adreses	subtitri	LTV 1		LTV 1 sestdienās 12 : 30 (no 26.oktobra)
Dzimtu stāsti (Ciltskoks)	subtitri	www.ism.lv		No 15.novembra tikai interneta platformā
Mazā piektdiena	subtitri	LTV 7		LTV 7 trešdienās 12 : 55 LTV 7 svētdienās ap 09 : 00
Punkti uz i	subtitri	LTV 7		LTV 7 otrdienās 13 : 00
Personīgā lieta	subtitri	LTV 7		LTV 7 trešdienās 13 : 40

Pēc pārraidīšanas LTV ēterā visi raidījumi ir pieejami LTV interneta vietnēs www.ltv.ism.lv un www.replay.lv sadaļā “Nedzirdīgajiem”. ▲

Pasākumi biedrībās decembrī

RĪGĀ (RĪGAS RB)

4.,11.12 pl. 16,30 Ziņu apskats

18.12 pl. 16,30 Bērnu eglīte

31.12 Jaungada sagaidīšanas nakts balle
fantāziju stilā

JAUNIEŠU CENTRĀ (Rītausmā)

21.12 pl.18 Ziemassvētku balle

31.12 Jaungada sagaidīšana
(kopā ar Rīgas RB)

DAUGAVPILĪ

3.12 pl. 13 Laikrakstu apskats

5.12 pl. 13 Lekcija

6.,13.,20.12 pl. 10 Nūjošanas nodarbība

10.12 pl. 13 IK "Nezinīši"

12.,19.,12 pl. 13 Kulinārijas nodarbība

17.12 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

20.12. pl. 14 Ziemassvētku noskaņa

LIEPĀJĀ

3.,10.,17.,12 pl. 12 Laikrakstu un
žurnālu apskats

3.,10.,17.,12 pl. 13 Jaunumi LNS mājas
lapā un videoziņās

5.,12.,19.,12 pl. 18 IK "Dejosim,
dziedāsim!"

7.12 pl. 12 Ziepju darbnīca

21.12 pl. 13 Ziepju darbnīca

31.12 pl. 16 Vecgada balle

RĒZEKNĒ

3.,19.12 pl. 12 Avižu un žurnālu koplasišana

5.12 pl. 12 IK „Vissija” – „Svētku
noformējumi”

12.12 pl. 11 IK „Saimniecīte”

17.12 pl. 12 "Ko mēs varam?
Ko mēs zinām?"

26.12 pl. 13 Ziemassvētki

SMILTENĒ

5.12 pl.12 Pārrunas

12.12 pl.12 Informācijas diena

19.12 pl.12 Ziemassvētki

ALŪKSNĒ

3.12 pl.12 Pārrunas

6.12 pl.12 Informācijas diena

10.12 pl.12 Laikrakstu apskats

20.12 pl.12 Ziemassvētki

27.12 pl.12 Nedzirdīgo ziņas

VALMIERĀ

3.,10.,17.12 pl. 15,30 Dejas

5.,12.,21.,19.12 pl. 11 Vizuālā māksla

5. pl. 14 Laikrakstu apskats

11.12 pl. 12 Muzeja apmeklējums

12.12 pl. 14 Informācija par nedzirdīgo
dzīvi

19.12 pl. 14 IK "Ingas virtuve"

21.12 pl. 15 Ziemassvētki

VENTSPILĪ

2.12 pl. 18 Ziemassvētku egļu iedegšana

5.,19.12 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu
apskats

9.12 pl. 18 IK "Sports"

12.12 pl. 11 Jaunumi pasaulē

16.,23.12 pl. 18 IK "Kulinārija"

21.12 pl. 14 Ziemassvētki

30.12 pl. 18 "Veco gadu pavadot"

Mīli sveicam!

Godājamie decembra jubilāri!

*Mīlestību vairāk, kā vakar,
Sapņus, kas piepildās,
Torti, kas nesakalst,
Un draugus, kuri vienkārši ir!
Daudz laimes!*

Ventspils biedrībā

5.12 VALENTĪNA MELBĀRDE

Daugavpils biedrībā

15.12 ARKĀDIJS KURMEĻOVŠ

26.12 IGORS ČAIKA

Rīgas biedrībā

3.12 DACE BAUMANE

11.12 ALBERTS VANAGS

13.12 OTOMĀRS ZAKREVSKIS

13.12 MĀRIS LAPSA

15.12 INITA PUHOVSKA

19.12 NIKOLAJS TERENTJEVS

21.12 VENERANDA BEĻAVSKA

21.12 REGĪNA CĪRULE

24.12 EDĪTE BIRMANE

28.12 JURIS KAIDAŠS

Liepājas biedrībā

9.12 IVO PUTRA

19.12 ZIGMANTAS JOCIS

Rēzeknes biedrībā

5.12 VALERIJS VINOGRADOVS

16.12 NIKOLAJS SAVENKO

Uzmanību!

SIA Mobilizing – nedzirdīgo autoskola – meklē vādzirdīgu cilvēku ar pirmā līmeņa augstāko izglītību un 3 gadu autovadīšanas stāžu. Tādu, kurš gribētu mācīties par braukšanas instruktoru un labi prot zīmju valodu. Kursi būs apmaksāti un ilgus apmēram 3 mēnešus. Pieteikties pie Santas Beitānes, tel.: 23375808 (var WhatsApp).

Abonējot Kopsolī

Arī turpmāk "Kopsolī" varēs bez maksas saņemt e-pastā. Tie, kuri vēlas saņemt "Kopsolī" iespīestā variantā, tāpat kā līdz šim, varēs abonēt Latvijas Pastā (14,89 eiro/gadā) un saņemt mājās vai pasūtīt saņemšanai uz vietas Informācijas nodaļā, Rehabilitācijas centrā vai Rītausmā (13,44 eiro/gadā).

Elektroniskā veidā "Kopsolī", tāpat kā līdz šim, tiks izsūtīts visiem LNS biedriem, kuri uzrādījuši savu e-pasta adresi.

Jūsu "Kopsolī"

Sēru vēstis

*Klusiem soljiem māmuliņa
Mūžam durvis aizvērusi,
Ne vārdiņa nebildusi,
Skumjas sirdī atstājusi.*

Mūžības ceļā aizgājusi
si **ANNA ABAKOKA**
(17.09.1933.- 31.10.2019.)!

Māti un vecmāmiņu piemin, mīl un pēc viņas vienmēr skums meita **Līga ar vīru Jāni**, mazmeitas **Vida** un **Albīna Luīze**. Dusi mierā!

Līdzjūtības

*Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet Tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.*

† Mūžībā aizgājusi mūsu biedre
RITA UNAMA (5.03.1933 - 28.10.2019)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību viņas
radiem un draugiem, pēdējā gaitā pa-
vadot.

Smiltēnes RB biedri

*Gan sāpju dienas, gan saules rīts,
It viss tiek klusi zemē tīts.*

† Mūžībā aizgājusi mūsu biedre
ANNA ABAKOKA (17.09.1933 -
31.10.2019).

Izsakām visdziļāko līdzjūtību viņas
tuvniekiem un draugiem.

LNS Rīgas RB

**Nākamais
numurs
18. decembrī**